

Bilag 23.**ADVOKATRÅDET**

Den 1. maj 1973.

Advokatrådet tillader sig herved at fremsætte følgende bemærkninger til det foreliggende forslag.

Indgreb i den frie etableringsret.

I overensstemmelse med det i dansk lovgivning fremherskende næringsfrihedsprincip er der i alt væsentligt fri etableringsret i landbruget.

Der bør efter Advokatrådets opfattelse kræves en særdeles vægtig begrundelse for at gøre indgreb i denne frie etableringsret, og en sådan begrundelse forekommer ikke at være givet vedrørende forslaget til § 16, jfr. § 19, hvorefter adgangen for en person til at erhverve adkomst på en landbrugsejendom uden tilladelse fra landbrugsministeren skal gøres betinget af, at den pågældende erhverver enten opfylder de uddannelseskrav, der fastsættes af landbrugsministeren, eller har haft en nærmere angivet beskæftigelse ved landbruget.

Det må fremhæves, at flertallet af de landbrugsejendomme, som købes af ikke-landmænd, er småejendomme, som i forvejen ikke er rentable og dermed tillokkende for landmænd. Sådanne smålandbrug bliver ofte betydeligt forbedrede bygnings- og dyrkningsmæssigt efter overtagelsen. Såfremt ikke-landmænd afskæres fra at erhverve den slags ejendomme, må det befrygtes, at der i lighed med tilstandene i Sverige vil opstå „ødegårde“ i videre omfang.

Forøgelse af administrationen.

I bemærkningerne til forslaget (til nr. 8 og 9) anføres, at ikke-landmænds køb udgør

en stadig stigende del af det totale antal salg af landbrugsejendomme.

Da det må forventes, at en stor del af de ikke-landmænd, der ønsker at erhverve en landbrugsejendom, vil søge erhvervelsen gennemført med dispensation fra landbrugsministeren, vil forslagets gennemførelse medføre et stærkt forøget sagsantal i landbrugsministeriets administration af loven.

Hertil kommer, at administrationen af dispensationsbestemmelsen må forudses at blive besværlig og tidkrævende til ulempe også for parterne i de pågældende sager, da de i forslaget til § 19, stk. 2 og 3 angivne kriterier, der „navnlig“ og „i almindelighed“ skal tillægges vægt, åbner adgang for en række usikre skøn. Tilsvarende betragtninger kan overføres til forslagets § 11, stk. 1, jfr. stk. 3, hvorefter bortforpagtning eller udleje af en landbrugsejendom i dens helhed kun med landbrugsministerens samtykke skal kunne ske for et længere tidsrum end 10 år.

Ikke mindst under hensyn til de administrative byrder, der efter EF-tilslutningen påhviler landbrugsministeriet, må det anses for uheldigt at gennemføre ikke absolut påkrævede forbud med dertil hørende dispensationsbestemmelser, som vil stille stærkt øgede krav til landbrugsministeriets administration.

Under henvisning til det anførte henstiller Advokatrådet til folketingsudvalget, at de påtænkte indgreb i den frie etableringsret i landbruget opgives.

P.R.V.

Børge Kock.
Rådets formand.

/ Poul Østergaard,
Generalsekretær.